తార అయినాక!

[కథానిక]

శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

కల్యాణి మామూలు ఇల్లాళ్లతో పాటిదే, అంతకన్న ఎక్కువేమీ లేదు. కాకపోతే ఏ థర్డుఫారం దాకానో ఆధునిక విద్యాభ్యాసం చేసింది. కాని, థర్డుఫారం చదివినంతమాత్రం చేత ఏమి సంస్కారం అబ్బుతుందీ? వాళ్ల పిన తండ్రి ప్రసిద్ధంగా స్టేజిమీద వేషాలువేసేవాడు గనక, కల్యాణికి స్టేజీపరిచయం కొంత ఉంది. అ[illegible]ర్యాయాలు మగపిల్లల వేషాలూ, ఆడపిల్ల[illegible] వేషాలూ కూడా వేసింది. బాగానే నటిస్తుం దని అన్నారు. అయితేమాత్రం? చిన్న వేషాలు చెడగొట్టకుండా ఉండటమే బాగా చెయ్యటం! కల్యాణి కాస్తపాడేది — కాస్త బాగానే పాడేది. ఓ ఇరవైవర్ణాలూ నలభై కృత[illegible] నేర్చుకున్న మనిషే ననుకోండి. కాని, దానికీ కల్యాణి బాగా పాడటానికీ ఏమీ సంబంధంలేదు. ఎందుచేతనం టే ఇంటో గ్రామఫోనూ, ఓ వందహిందూస్థానీవాళ్ల రికార్డులూ ఉండటంమూలానా, వాటిని రోజూ తిరగవెయ్యటంమూలానా అబ్బింది కల్యాణికి పాడేశక్తి.

ఇందులో సామాన్య తెలుగుమనిషి చెయ్యలేనిదీ సాధించలేనిదీ ఏమీ లేదు. మొదట్లో కల్యాణి తనలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉం దని భావించుకున్నా, క్రమంగా ఆ భావన పోయింది. నాలుగేళ్లు భర్తతో కాపరం చేసే టప్పటికి అన్ని అహంకారాలూ అడుగంటినై.

అది రాజేశ్వరరావు తప్పుకాదు. తన భార్య సామాన్యస్త్రీగా ఉండటం అతనికి ఇష్టంలేదు. ఆడ[illegible]తనస్వేచ్ఛను తెలివిగా—వెకిలిగాకాదు—ప్రకటించాలనీ, తన్ను ఏక్షణం ఎవరేం చేసిపోతారో అన్నట్టుండరా దనీ అతని అభిప్రాయం. ఏదో థర్డుఫారం దాకా చదివిందిగదా, ఇరవై ముప్పైసార్లు స్టేజి ఎక్కింది గదా, ఇంతసంగీతమూ చట్టుబండలూ వచ్చుగదా కల్యాణి తనవ్యక్తిత్వం అభివృద్ధి చేసుకుంటుందనే ఆశతో అతను ఆమెను వ్యక్తిత్వం ఉన్నదానల్లేనే చూడటానికి ప్రయత్నించి, ముక్కు పగలగొట్టుకొన్నాడు. తనూ అందరి వంటిదే నని కల్యాణే రుజువుచేసుకుంది.

ఒక్కనిట్టూర్పువిడిచి, రాజేశ్వరరావు ఆమెను అట్లాగే చూడసాగాడు.

ఇంతలో వచ్చింది సినిమా ఛాన్సు! నమ్మతారో నమ్మరో, ఆ ఛాన్సు తనకు వద్దని కల్యాణి భర్తతో హోరాహోరి పోట్లాడింది.

"ఏమిటె నీ అభ్యంతరం!" అన్నాడు రాజు.

"నా కసహ్యం. ఇప్పుడు నటించేవాళ్లంతా వెలగబెడుతున్న దేమిటి?" అన్నది కల్యాణి.

"అయితే పైకి రావటం నీకు మరీ సులభం [illegible]!"

"నన్నూ వాళ్లతో పాటే కట్టరూ?"

"అదేగా కావలిసిందీ? వాళ్లందరూ చూడు ఎంతఖ్యాతి సంపాదించారో?"

"అదా నే నన్నది? వాళ్లంతా చెడిపోయిన బాపతు కాదు టండీ?"

"అయితే?"

"[illegible]ళ్లనుగురించి ఆవిషయం ఎంత అసహ్యం[illegible] అనుకుంటున్నారు?"

"నీకెట్లా తెలుసూ?"

"నే విన్లా?"

"ఎక్కడా?"

"ఎక్కడబడితే అక్కడే!"

"ఇరుగుపొరుగు అమ్మలక్కలేగా? నీవంటి వాళ్లేగా?"

"ఎవరయితే ఏం? ఉన్నమాట అనుకోట్టానికి?"

"ఇప్పుడ దంతా నిన్నేం బాధించిందీ? [illegible] నన్నుగురించికూడా అట్లాగే అనుకుంటే?"

"ఉన్నమాట అనుకుంటే ఏం? నువు మంచి దానివేగా!"

"నే నొకత్తెనూ మంచిదాన్నని వాళ్లు కలగంటారా ఏమిటి?"

"వాళ్లంతా చెడ్డవాళ్లని నువు కలగన్నావా ఏమిటి?"

"కల్యాణి మాట్లాడలేక గొంతెత్తి, "ఏమిటండీ ఈతగూ? నన్ను సినిమాలో వేషాలెయ్యమంటా రేమిటి? ఎక్కడో! అసయ్యంగా!" అంది.

"సినిమాలో అడుగుపెట్టటానికి అవకాశం దొరికితే, చెడిపోదామని తీర్మానించుకున్నావా ఏమిటి? నీథోరణి నాకర్థం కాకుండా ఉంది."

"నా కసలు సినిమావద్దో అంటుంటే!"

"ఎందు కొద్దూ?"

"మళ్లీ మొదలా? మా అమ్మా నాన్నా ఏమంటారూ?"

వైద్యరాజ దంటు సుబ్బావధానిగారు

[ఈనెల 10 వ తేదీనాడు బెజవాడలో వీరికి గొప్ప సన్మానము జరుపబడెను. మహాసభలో వీరికి 'పండితరాయ' బిరుద మివ్వబడెను.]

"నే నేమంటానూ?"

"నేను వేషం వెయ్యాలని మీకెందు కింత పట్టుదలా?"

"డబ్బెంత వస్తుందో చూడు! నెలకు రెండు వందలమీద బుక్ చేస్తానంటున్నాడు. నీజన్మలో ఎప్పుడన్నా సంపాదించగలవా?"

"అదా గొప్ప? బోగంది సంపాదిస్తుంది, నెలకు వెయ్యి!"

"ఇది బోగంపనా?"

"కాకపోతే మాత్రం? నీచం కాదూ?"

"బడిపంతులుపని నీచం కాదూ? నే నేడవటంలా?"

"అయితే, డబ్బుకోసం నన్ను రంగువేసుకు తయితక్క లాడమంటారా?"

"మీ బాబాయి చేస్తున్న దేమిటే?"

"ఆయనకేం? ఆయన మొగాడూ!"

"ఆడదానివి. నువ్వేమేడిచావు? ఎన్నిసార్లు స్టేజి ఎక్కావు కావు?"

"నన్నెందుకు చంపుతారు. ఊరుకోండి. మీపుణ్యం ఉంటుంది!"

రాజేశ్వరరావు మాట్లాడలేదు. ఆసాయంత్రం కాగితం తెచ్చి ముందు పెట్టి, దస్కతు పెట్టమన్నాడు. కల్యాణి దస్కతు పెట్టింది. ఈ వార్త ఎంత రహస్యంగా దాచాలని ప్రయత్నించినా, దాగలేదు. నలుగు రమ్మలక్కలూ కల్యాణిని కొత్తవింతిగా చూడసాగారు. అప్పుడే తను నలుగుర్నీ ఆకర్షించటం చూసి, కల్యాణి మనస్సు స్తిమితపడ్డది. చాటుగా నానామాటలూ పడే సినిమానటీమణులకు కూడా, ముఖాముఖీ చాలా సన్మానం జరుగుతూ ఉంటుం దని కల్యాణి ఎరగదు.

మంచిరోజు చూసి, భార్యాభర్త లిద్దరూ ప్రయాణమై మద్రాసు చేరుకున్నారు. హోటల్లో దిగారు. ఎవరో సినిమాస్టార్ వచ్చి, తొమ్మిదో నంబరుగదిలో దిగిం దని హోటలంతా పాక్కిపోయింది. తననుగురించి హోటల్లో వాళ్లు మాట్లాడుకుంటున్నారనీ, తనవంక అందరూ వింతగా చూస్తున్నారనీ, ఆఖరుకు హోటలు నౌకర్లుకూడా తనకు సేవచెయ్యటానికి ఆదుర్దాగా ఉన్నారనీ గ్రహించి, కల్యాణి ఊపిరి తిరగనట్టయిపోయింది.

పదిగంటలకు తనకోసం కారు వచ్చింది. ఆ కారులో ఇద్దరూ కలిసి, స్టూడియోకు వెళ్లారు. కల్యాణిని సరాసరి మేకప్ డిపార్టుమెంటుకు తీసుకు వెళ్లారు. రాజేశ్వరరావు అట్లా ఎడంగా కూర్చున్నాడు. ఇక అతన్నిగురించి విచారించేవా రెవరూ లేరు. అంతా తన విషయం ఆలోచించేవారే, తన పనిమీద ఉన్నవారే. ఒక నాజూకైన మనిషి వచ్చి, తన మొహానికి రంగు వెయ్యటం మొదలుపెట్టాడు. వాడిచెయ్యితగిలితే కల్యాణిశరీరం గరుపాడిచింది. వాడు తనదృష్టిలో మానవుడల్లే కనిపించలేదు. వాడు తన నుదురుకేసీ, కళ్లకేసీ, గడ్డంకిందా, ముక్కుమీదా, పెదిమలమీదా చూస్తాడు తప్ప, తనలోపలికి చూడడు. ఇంత నిర్లిప్తుణ్ణి కల్యాణి అదివరకెన్నడూ చూడలేదు. వీడికున్న జాడ్యం స్టూడియోలో చాలామంది కున్నట్టు కనిపించింది. కామెరామానుట ఒకగ్రాష్టుడు వచ్చి, తన చర్మాన్ని, కూడా చూపులతో స్పృశించకుండా ముఖంమీది రంగుమాత్రంపరీక్షించి, "ఓకే" అని గబగబా వెళ్లిపోయినాడు. అంతావింతగాఉంది.

తరువాత టెస్టుతీశారు. అది రెండువందల యాభై అడుగులు తగలేసిన తరవాత కల్యాణికి ఆటెస్టెందుకు తీస్తున్నారో, తానేం చెయ్యాలో తెలిసింది! అక్కడి వ్యవహారమంతా అంత ఖంగారుపెట్టేటట్టుంది. రెండో టెస్టు బాగానే వస్తుం దన్నారు.

కల్యాణి రంగుతుడిచేసుకుని కారులో ఎక్కేవరకూ, ఆమె మనస్సులో తనభర్త లేడు. అతని పక్కన కూర్చోగానే, కల్యాణికి ఒకకల అయిపోయిన ట్టయింది. తను తనభర్తతో ఏమనాలీ? ఏదో అని తీరాలి!

"నాకీ సినిమావద్దూ, చిచ్చూవద్దూ! పదండి మనఊరు పోదాం" అన్నది. ఆమాట అనటానికి మనస్సు తన నిగ్రహంలో ఉండనక్కర్లేదు. అదివరకు అన్నముక్కేగా. ఇప్పుడప్పుడే తనమనస్సు నిగ్రహపడేట్టు లేదు.

"అట్లాగే పోదాం...... ఏం?" అన్నాడు రాజేశ్వరరావు అకస్మాత్తుగా. కల్యాణి ఉలిక్కిపడ్డది. అతను కారణా లడుగుతా డనుకోలేదు.

"ఏమిటి ప్రతివెధవా తాకటం?"

"వాళ్లకి నిన్ను తాకటంలో దురుద్దేశాలేమీ లేవు. వాళ్లకి నిన్ను తాకటం ఆనందమన్నా కాదు!"

ఎంత అజ్ఞానీ తనభర్త! వాళ్లు ముట్టుకొంటే తన ఒళ్లు జిల్లుమంటుంటే, తనని ముట్టుకున్నందుకు వాళ్ల కానందం ఉండదా? ఆడది కనక తన కానందం లేదు గాని, వాళ్లే తను అయితే...

"అటువంటి ఆనంద మేమన్నా మొదట్లో ఉన్నా, అది క్రమేణా పోతుంది. ఆడదాన్ని తాకిన ఆనందం కావలిస్తే, వాళ్లు ఆడవాళ్లదగ్గిరికి ఒంటరిగా పోతారు. ఇంతమంది ఎదట—"

అతను ఏమేమిటో మాట్లాడుతున్నాడు. వినటానికి తనమెదడు నిలకడగా లేదు. చెదిరిపోతున్నది... తనభర్త నెవరూ సినిమాలో వేషం వెయ్యమని అడగరు... నెలకు రెండువందలు! తన పెత్తల్లికొడుకు పోలీ సిన్స్పెక్ట రుద్యోగం చేసినా, అంతజీతం లేదు... తననుకూడా ఈ తారలను చూసినట్టే అంతా తెరమీద చూస్తారు! తనని గురించి కూడా వెకిలిగా మాట్లాడుకుంటారేమో! అదంతా తనకు తెలీదుగా!... తనకు చాలా ఫొటోలు తీస్తారు. అవన్నీ పత్రికల్లో పడతై!... రెండు వందల రూపాయలు! నెలకు దాదాపు నాలుగుపుట్లధాన్యం! సంవత్సరానికి యాభైపుట్లు! యాభైరూపాయలు పెట్టి, ఇల్లు—పెద్ద బంగాళా—తీసుకుని ఉండొచ్చు! ఎన్ని చీరలన్నా కొనుక్కోవచ్చు! ఒకనెల జీతం చీరలూ, నాలుగునెల్ల జీతం సొమ్ములూ కొనుక్కున్నా, హాయిగా గడిచిపోతుంది... ఇంకో పిక్చరుకి ఇంకా ఇస్తారు. అయిదొందలిస్తారా? అయిదొందలే? ఇవ్వరు? నాలుగొందలిస్తారేమో! పోనీ మూడొందలేభై ఇస్తే, గొప్ప కాదూ? వెధవమూడొందలేభై!—నాలుగొందలు తప్పక ఇస్తారు!... అంతడబ్బు ఎట్లా ఖర్చుపెట్టటం!

"ఏమండీ, ఇంటికి పోదాం పద్దురూ!" అన్నది కల్యాణి మళ్లీ హోటల్లో. తరవాత తన భర్త అభిప్రాయం మార్చుకుని, "నీకిష్టం ఉండబట్టే ఒప్పుకున్నాను. లేకపోతే, నాకు నిన్ని సినిమాలో ప్రవేశపెడదామన్న మోజు వెంటనే పోయింది!" అని తప్పు తన నెత్తిమీద నెట్టకుండా, ఇప్పుడే చూసుకోవాలి. గారెలతట్ట ఎదురుగాతన అందుబాటులోఉన్నా, తనభర్త చేత అందులో పడేట్టు తన్నించుకోవటం మేలు. ఎటుపోయి ఎటువచ్చినా...

స్టూడియోలో పనిచేసేవాళ్లు ముట్టుకోవటంలోనూ స్టూడియో పెద్దలు—ప్రొడ్యూసరు, డైరెక్టరు ఇత్యాదులు—ముట్టుకోవటంలోనూ తేడా ఉంది. వాళ్లు మనిషిలోకి చూస్తారు—మేకప్ మాన్, కామెరామాన్ మోస్తరుగా కాదు. కారులో పక్కన కూర్చోమంటారు. వాళ్ల పక్కన కూర్చోటం తప్పేననిపించింది మొదట్లో. కాని, రానురాను అది చాలా నిరపాయకరమైన విషయంగానే పరిణమించింది... అయినా, నెలకు రెండువంద లిస్తున్నారంటే, అదంతా నటించేటందుకే ఇస్తారా ఏమిటి? అంత బాగా నటిస్తాడు, ఆ సత్యనారాయణ కేమిస్తారు? నెలకు వందా! ముష్టివంద! వందకు రెండింతలు రెండొందలు!......

కల్యాణికి సత్యనారాయణమీద అభిమానం ఎప్పుడు పుట్టిందో ఆమెకే తెలియదు. అతను తన భర్తగా నటిస్తున్నాడు. మొదట్లో అతను ఏంచెప్పినా సరిగా చెబుతున్నాడా, ఇంకో విధంగా చేస్తే బాగుంటుందేమో అనే సందేహం కలుగుతూండేది. కాని, రానురాను అతని నటన ఆమెదృష్టిలో నిర్దుష్టంగా కనిపించసాగింది. తనలో విమర్శనాదృష్టి నశించటం తన కతనిమీద అభివృద్ధి అవుతున్న అభిమానం వల్లనే నని ఆమె ఎరగదు.

సత్యనారాయణను చూస్తూంటేనే నవ్వొచ్చేది. అతన్నిగురించి తనకెంతో తెలిసినట్టుగా ఉండేది. అందరు నటులకన్నా అతనేమో, తనకు దగ్గిరవా డల్లే కనిపించేవాడు.

ఉన్నట్టుండి ఇంకో చిత్రం జరిగేది: అకస్మాత్తుగా తనపక్కన నటిస్తున్న సత్యనారాయణే తనయథార్థమైన భర్తఅనీ, రాజేశ్వరరావు తనతో కొద్దిపాటిపరిచయం గలవా డనీ అనిపించేది!

(15-వ పేజి చూడుడు)

తార అయినాక

(7 వ పేజీ తరువాయి)

విడిగా సత్యనారాయణ "ఏమండీ!" అని తనని సంబోధించితే-తనని కాదేమో ననుకునేది కల్యాణి.

అంతా కలగా ఉంది. రోజల్లా పనితో సరిపోతుంది. రాత్రివేళకూడా అప్పుడప్పుడు షూటింగు ఉంటుంది. కాస్త విరామం దొరికితే విశ్రమిస్తా మనిపిస్తుంది గాని, ఏమీ ఆలోచించ బుద్ధయినా పుట్టదు. రాజేశ్వరరావు తనకు దూర మైపోయినాడు. కాని, ఆసంగతికూడా ఆమె గ్రహించ లేదు. అతను కావాలని తనకు ఎడంగా ఉంటున్నాడన్న సంగతి ఆమెకు అసలే తెలియదు.

పిక్చరు పూర్తి అయిపోయింది. ఇక షూటింగు లేదు. మేకప్ లేదు. లైట్లు లేవు. కామెరా మెషనులు లేవు. చక్రాలు లేవు. ప్రాణానికి హాయిగానే ఉందిగాని, మనోనేత్రంఎదట ఒక అగాధం ఉన్నట్టయింది. ఇకముం దేమిటి? అంటేచిన్న ప్రశ్నకు తనకు సమాధానం ఎందుకు తెలీదూ? ఇకముం దేమిటీ? ఏముంది? మళ్లీ ఇల్లూ, వాకిలీ, దొడ్డీ, భర్తా, వంటా, ఇంటిపనీ, ఇరుగూపొరుగూ అమ్మలక్కలతో— అదంతా కాదు! ముం దేమిటి?

ఇంటికి వచ్చిన కల్యాణికి, జీవితమంతా ఆరి పోయిన మతాబాలా గుంది. ఎక్కడా ఒక చుక్కరసం లేదు, ఒకగీర రంగు లేదు. రెండు నెల్లు గడిచినా, ఇంకా పిక్చరు బయటపడ లేదు. ఓరోజున అకస్మాత్తుగా సత్యనారాయణ తనని చూడవచ్చాడు. ఒక్కసారి తన హృదయం తటతటలాడిన ట్టయింది. తనభర్త అతన్ని భోజనానికి ఉండమన్నాడు. ఇద్దరూ భోంచేస్తూ మాట్లాడు కున్నప్పుడు వడ్డిస్తూ తను ఇద్దర్నీ గమనించింది. ఎబ్బే! ఈసత్యనారాయణ ఇంత కళాహీనంగా కనిపిస్తాడేం? తనభర్తకున్న పర్స నాలిటీకూడా అతనికి లేదా? తన భర్త మాట్లా డటంలోనూ సత్యనారాయణ మాట్లాడటం లోనూ అంత వ్యత్యాసమా? రాజేశ్వరరావును కల్యాణి మొదటిసారి చూసిన ట్టయింది. సినిమా నటులు—ముఖ్యంగా మంచినటులు — అనుక్ష ణమూ బయటపెట్టుకునే ఆకర్షణాశక్తి రాజే శ్వరరావు ఎక్కడో రహస్యంగా తనలో దాచు కున్నాడు. అది కల్యాణి ఇంతవరకూ గమనిం చనేలేదు!

తరువాత కొద్దిరోజులకే డైరెక్టరువద్దనించీ ప్రొడ్యూసరువద్దనించీ రెండుఉత్తరాలు వచ్చి నై. పట్టణంలో ట్రేడ్‌షో ఇస్తారట, రమ్మని రాశారు. రెండుఉత్తరాలూ గోప్యంగా ఉన్న ప్రణయలేఖలే! కల్యాణి వాటిని రాజేశ్వరరా వుకు చూపింది.

రాజేశ్వరరావు చూసి ఊరుకున్నాడు.

కల్యాణి ట్రేడ్‌షోకు పో లేదు. ఎందుకూ? రెండురోజుల్లో పిక్చరు తమ ఊళ్లోనే విడుదల అవుతుంటే!

మొదటినాడు మొదటి ఆటకే భార్యాభర్త లిద్దరూ ప్రదర్శనం చూడబోయినారు. ప్రద ర్శనం పూర్తి అయేవరకూ ఇద్దరూ ఒకరి వంక ఒకరు చూడలేదు. బయటికి వస్తుండగా హాలు ప్రొప్రయిట రన్నాడు, "బాగా యాక్టు చేశా రమ్మా మీరూ! మీచలనవల్ల ఈపిక్చరు కనీసం ఆరువారాలన్నా నెట్టుతుంది!"

ఇటువంటి అభినందనాలు స్వీకరించటంలో కల్యాణికి చెయ్యి తిరిగింది. ఆవిడ హాలుప్రొప్ర యిటరుకు చిన్న నవ్వొకటి పారేసి, భర్తతో సాగివచ్చింది.

ఇంటికి వచ్చిన తరవాత కూడా, రాజేశ్వరరా వు మాట్లాడలేదు. విరోధంకట్టిన వాళ్లల్లే ఒకరి తో ఒకరు మాట్లాడుకోలేదు. కాని, ఇద్దరూ నిద్రపోలేదు.

ఆఖరుకు కల్యాణి వచ్చి భర్తమంచంమీద కూర్చుని, అతనికేసి కాస్సేపు చూసి, ఆఖరుకు నవ్వింది.

"ఏమిటి నవ్వుతున్నావు?" అన్నాడు రాజే శ్వరరావు.

"మీరు చాలా దురదృష్టవంతులు."

"ఏం?"

"ప్రేమచూపెంచటం నా కింత చాతకా దని అదివర కెరగను. నాతో ఎట్లా ఈదుకొస్తున్నా రా అని నవ్వొచ్చింది!" అన్నది కల్యాణి.

చాలాకాలంగా ముడుచుకుని ఉన్న రాజేశ్వ రావుమొహం వికసించింది. చాలారోజు లకు మొదటిపర్యాయం అతను భార్యను గాఢం గా కావిలించుకున్నాడు.